

prvého soudce, v němž se poukazuje k tomu, že povolená exekuce se týká vynucení jednání povinného, tedy touto exekucí dotčen není »předmět« ve smyslu § 37 ex. ř. Odvolací soud sdílí právní názor prvního soudu. Odpor dle § 37 ex. ř. slouží k ochraně hmotného práva, jemuž vedením exekuce se ubližuje. Slovné znění § 37 ex. ř., že třetí osoba může proti exekuci podati odpor, přísluší-li jí právo, s vedením exekuce se nesrovnávající, na »předmět exekucí dotčený«, nasvědčuje tomu, že přípustnost odporu jest podmíněna tím, aby věc hmotná, totiž individuálně určená část majetku, byla přímo exekucí dotčena. Exekuční intervenci dle § 37 ex. ř. lze tedy nastoupiti, když se exekuce vede na individuálně určené částky majetku. Není-li zde »předmětu exekucí dotčeného«, není tu předpokladu odporu dle § 37 ex. ř. Z té příčiny nemá proti exekuci, dohánějící povinného k úkonům anebo k opomenutí, — o takovou jde v tomto případě, — průchodu odpor dle § 37 ex. ř., ježto »předmět« exekucí dotčen není.

Nejvyšší soud dovolání nevyhověl.

Důvody:

Uplatňujíc dovolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s. poukazuje dovolání k tomu, že předmětem exekuce, vedené proti Josefu V. na vyklizení obchodní místnosti jsou stále jen ony místnosti, k nimž má právo nájemní žalobkyně a nikoli manžel její Josef V., z čehož žalobkyně dovozuje, že exekucí je dotčen onen předmět, k němuž si osobuje žalobkyně určité právo a že tím je dán předpoklad žaloby dle § 37 ex. ř. Leč vývodům těmto nelze oprávněnosti přiznati a stačí poukázati na vývody nižších stolic, jež úplně ospravedlňují zamítnutí žalobního nároku. K těmto důvodům se vzhledem k obsahu dovolání podotýká ještě jen toto: V tomto případě jedná se o exekuci, jež má za účel, aby dlužník Josef V. zmíněné místnosti vyklidil, tedy, by jí bylo vynuceno určité jednání Josefa V. I když lze připustiti, že za předmět, exekucí dotčený, jak ho má na mysli § 37 ex. ř., nutno považovati nejen movité tělesné předměty, nýbrž i nemovitosti a práva, jelikož i ohledně těchto majetkových objektů může tu býti právo, jež činí exekuci nepřípustnou, je v tomto případě směřodlatno, že exekuce vede se nikoliv na nemovitosti nebo nějaké právo, nýbrž toliko k vynucení jednání dlužníkovy, totiž k vyklizení bytu. Ohledně takového jednání však nepřislouží třetí osobě právo na žalobu dle § 37 ex. ř. a tvrzené samostatné nájemní právo žalující strany neposkytuje práva k žalobě. Ostatně budiž podotčeno, že vyklizení Josefa V. z bytu nebude žalobkyni znemožněno, by jiným způsobem domnělé své vlastní samostatné právo prosadila, a že exekucí vedenou proti Josefu V. nepředbílá se řešení otázky, zdali přísluší žalobkyni užívati zmíněných obchodních místností na základě vlastního jejího práva.

Čís. 325.

Pro zákonné přednostní zástavní právo daní a veřejných dávek (§ 216, čís. 2 ex. ř.) nezáleží na tom, kdy byly předepsány a staly se splatnými, nýbrž pouze na tom, zda svým vznikem spadají do tříletí přede dnem, kdy příklep byl udělen,

Vloženo-li se zástavním právem pro jistinu též zástavní právo pro zadrželé úroky s vyznačením částek jistiny a dnů, z nichž a od nichž počínajíc jsou zadrželé, jsou úrokové zadrželosti samostatnými jistinnými pohledávkami a neplatí ohledně nich ustanovení druhého, nýbrž prvního odstavce § 216 čís. 4 ex. ř.

(Rozh. ze dne 10. prosince 1919, R I 440/19.)

Rozvrhuje nejvyšší podání za exekučně prodané nemovitosti, vyhověl exekuční soud odporu vyhánajícího věřitele potud, že nepřikázal převodní poplatek a že hypotekární věřitelce Marii B-ové přikázal v pořadí pohledávky pouze tříleté úroky ode dne dražby nazpět počítajíc, starší úroky pak odkázal k úhradě teprve po všech věřitelích, odůvodniv své stanovisko takto: Jest sice nepochybně, že převodní poplatek, vyměřený platebním rozkazem ze dne 6. června 1918, týká se právě realit, v dražbě prodaných, jsa poplatkem ze smlouvy tržové ze dne 18. srpna 1917, kterou exekut obě reality koupil, takže arci od vyměření jeho ba ani od uzavření kupní smlouvy neuplynula ani dvě léta, přesto však nelze poplatku tomu přiznati přednostní zástavní právo, jehož poplatek ten jinak požívá do 3 let ode dne splatnosti (§ 72 čís. pat. ze dne 9. února 1850 čís. 50 ř. z.), ježto citovaný právě předpis, mluvě o »splatnosti«, předpokládá právoplatné jeho vyměření, kteréž zase předpokládá doručení platebního rozkazu poplatníkovi. Ježto však v tomto případě dle zpátečního listku platebního rozkazu ze dne 6. června 1918, doručený dne 20. června 1918 v nepřítomnosti exekuta jeho manželce, nebyl doručen opatrovníku exekuta, ač tento již dne 26. května 1918 usnesením okresního soudu pro Horní Nové Město v Praze byl prohlášen slabomyslným a zřízen mu opatrovník, nelze vyměření převodního poplatku považovati za právoplatné, nemohla nastati ani jeho splatnost a nelze poplatku tomu tudíž dosud přiznati přednostního práva zástavního. K úrokům z pohledávky Marie B-ové přihlíženo, ač nebyly přihlášeny, proto, poněvadž jsou vloženy na základě rozsudku od určitého data z určitých vložených částek, než vzhledem k ustanovení § 216 čís. 4 přikázány v pořadí kapitálu jen 3leté úroky ode dne dražby zpět počítajíc, kdežto starší úroky odkázány až po všech věřitelích (§ 217 čís. 2 ex. ř.). — R e k u r s n í s o u d přikázal z nejvyššího podání v pořadí přednostním převodní poplatek k zapravení složením na soudě a Marii B-ové v pořadí pohledávky též starší než tříleté úroky. D ů v o d y: Ani exekuční řád ani poplatkový zákon neklade splatnost poplatku jako podmínku jeho přednostního práva; § 216 čís. 2 ex. ř. mluví o poplatku zadrželém za poslední tři léta přede dnem příklepu a § 72 odstavec druhý poplatkového zákona ustanovuje, že právo přednostní zaniká uplynutím tří let od doby, kdy poplatek zapraven býti měl tím, jemuž platebním rozkazem byl předepsán. Splatnost poplatku není tedy podmínkou přednostního práva, nýbrž toliko momentem určujícím dobu jeho trvání. Nárok státu na poplatek a tím zároveň věcné ručení předmětu nastává okamžikem uzavření dotyčného právního jednání (§§ 44 a 72 popl. zák.) a nikoliv teprve doručením platebního rozkazu. Soudu náleží toliko zkoumati věcné ručení nemovitosti za poplatek a trvání přednostního práva. Že přihlášený poplatek z převodu týká se obou nemovitostí do dražby daných, jest nesporné a, poněvadž právní jednání, z něhož vyměřen byl, spadá do tříleté

lhůty § 216 čís. 2 ex. ř., jsou splněny podmínky pro přikázání v pořadí přednostním. Poplatek ten byl včas a řádně dle předpisu §§ 172 a 210 ex. ř. přihlášen k rozvrhu nejvyšších podání a slušelo k němu přihlížeti, třebaže nebyl doložen právoplatným příkazem platebním. Tato okolnost má toliko za následek, že s poplatkem dlužno naložiti jako s pohledávkou pod odkládací výminkou a výplatu jeho učiniti závislou na průkazu, že právoplatně byl předepsán, a peníz, z nejvyšších podání na jeho úhradu přikázaný, prozatím složiti k soudu. Ze znění knihovního zápisu jest zřejmo, že nárok Marie B-ové pozůstává nejen z nároku na jistinu, nýbrž též na úroky z jednotlivých částí kapitálu, tyto úroky jsou jak co do míry, tak co do času z knihovního zápisu zřejmy a dlužno je tudíž v tomto pořadí přikázati ode dne, v zápisu uvedeného, až do dne, kdy zápis v knize pozemkové se stal, totiž, až do dne 17. srpna 1918. Úroky ty nejsou úroky ze vtělené jistiny ve smyslu § 216 poslední odstavec ex. ř., nýbrž samostatnou úrokovou pohledávkou a nepodléhají předpisu § 217 čís. 2 ex. ř.

Nejvyšší soud potvrdil usnesení soudu rekursního.

D ů v o d y:

Změňující rozhodnutí soudu rekursního vyhovuje zákonu; v odůvodnění jeho správně vyložena jsou ustanovení odstavce prvního čís. 2 § 216 ex. ř. i §§ 44 a 72 popl. zák., vývody dovolacího rekursu pak nejsou s to, by odůvodnění toto vyvrátily. Vždyť podle § 216, odstavec první, čís. 2 ex. ř. přikázati jest poplatky převodní, z posledních tří let zadrželé, následkem čehož pro otázku přednostního práva těchto poplatků může býti rozhodna pouze okolnost, na které časové období připadají poplatky, přihlášené k rozvrhu ceny tržové, pokud se týče za kterou dobu nejsou zaplaceny a tedy jsou zadrželé, nikoli však okolnost, kdy platební rozkaz, jímž byly předepsány, byl řádně doručen, pokud se týče kdy nabyl moci právní. To plyne z povahy věcného ručení nemovitosti za převodní poplatek. Okolnost, že tento poplatek nebyl při rozvrhovém roku doložen právoplatným rozkazem platebním, měla za následek toliko, že poplatek nebyl přikázán k hotovému zaplacení, nýbrž složením poměrné částky tržové ceny k soudu. Jiný výklad odporoval by nejen jasnému znění zákona, nýbrž také úmyslu zákonodárcovu, neboť vedl by k ochromení hypotekárního úvěru a měl by nepříznivý vliv na bezpečnost obchodování realitního, které může a musí počítati toliko s hypotekárním přednostním právem poplatků z posledních tří roků. To zákonodárce nemohl míti a také neměl v úmyslu. Že poplatek, o nějž jde, byl dne 6. června 1918 příslušným úřadem předepsán a byl k rozvrhu tržové ceny včas i řádně přihlášen, první soudce zjistil souhlasně se spisy. Stěžovatel, tedy zbytečně odůvodňuje názor, že nepředepsaný poplatek nemusí z nejvyššího podání býti zaplacen. Dle knihovního výpisu, při spisech se nacházejícího, bylo na základě rozsudku ze dne 8. července 1908 vloženo dne 17. srpna 1918 na nemovitosti, o které jde, právo zástavní za vykonatelnou pohledávku Marie B-ové spolu s úroky, rekursním soudem přikázanými, a byly při tom v pozemkové knize vyznačeny dny, od kterých tyto úroky z jednotlivých kapitálových částek počínají běžeti, takže každý pozdější hypotekární věřitel jakož i osoby, jež chtěly jako kupující účastníci se exe-

kuční dražby, mohli, nahlédnouce do knihy pozemkové, přesvědčiti se o tom, že zástavní právo za úroky zřízeno jest od dotyčných dnů počátečných. Dle min. výnosu ze dne 21. července 1858 čís. 105 ř. z. sluší takové starší, totéž knihovní pořadí jako kapitál mající úrokové nedoplatky posuzovati jako samostatné pohledávky čili kapitály, které jako takové nepodléhají kratší promlčecí lhůtě § 1480 obč. zák., na niž v dovolacím rekursu mylně jest poukázáno, nýbrž řádné lhůtě promlčecí. Z tohoto důvodu také nelze na tyto úrokové nedoplatky užiti ustanovení druhého odstavce, nýbrž ustanovení nového odstavce čís. 4 § 216 ex. ř., poněvadž právě nedoplatky ty představují kapitál.

Čís. 326.

Úmluvou, dle níž dlužník povinen jest zapraviti peněžitou pohledávku k rukám věřitelova právního zástupce, nestává se bydliště právního zástupce ujednaným splništěm závazku, rozhodným zejména v otázce měny.

(Rozh. ze dne 10. prosince 1919, R I 452/19.)

Smírem ze dne 13. května 1919 zavázal se dlužník, obchodník v Liberci, že zažalovanou pohledávku zapraví věřiteli, Vídeňské firmě, k rukám jejího vídeňského advokáta, jehož plná adresa dle okresu, ulice a domovního čísla byla ve smíru udána. Pro neplacení zahájeno bylo proti dlužníku prodejové řízení. Tvrdě, že celou pohledávku vyrovnal, navrhl dlužník, by prodejové řízení bylo zastaveno. Vymáhající věřitel vyjádřil se záporně. Strany byly za jedno v tom, že pohledávka, vezme-li se co základ měna rakouská, jest, vezme-li se však co základ měna československá, není dosud plně vyrovnána. Vymáhající věřitelka hájila stanovisko, že, hledíc k dlužníkovu bydlišti, nutno platiti v korunách československých, dlužník pak trval na názoru, že povinen jest, zapraviti dluh v korunách rakouských, poněvadž úmluvou o zaslání peněz věřitelovu advokátu do Vídně ujednána Vídeň jakožto splniště závazku. — Exekuční soud přiklonil se ku stanovisku vymáhajícího věřitele, rekursní soud k dlužníkovu názoru.

Nejvyšší soud schválil svým rozhodnutím stanovisko exekučního soudu.

Důvody:

Splništěm pohledávky byl podle druhého odstavce čl. 324 obch. zák. Liberec jakožto místo, kde dlužník měl svůj obchodní závod, pokud se týče své soukromé bydliště. Ujednáním, obsaženým v soudním smíru ze dne 13. května 1919, že žalovaný má onu pohledávku zaplatiti žalující firmě k rukám jejího zástupce Dra K., advokáta ve Vídni, a připojením úplné adresy tohoto zástupce žalující firmy dle okresu, ulice a čísla domovního bylo toliko určeno, že žalovaný, který by jinak byl býval podle prvního odstavce čl. 325 obch. zák. povinen, poslati peníze žalující firmě na její adresu do Vídně, neměl je poslati přímo na adresu její, nýbrž na